

Carl Sagan, el gran comunicador (1934-1996, Estats Units)

Carl Sagan va ser probablement el més conegut i reconegut divulgador científic de la història. Qui no recorda la seva veu profunda i la seva capacitat de transmetre la fascinació per la ciència? Però també va ser, i potser això no és tan conegut, un important científic.

Va néixer l'any 1934 a Brooklyn (NY) en una família d'immigrants d'origen rus que es va traslladar a Chicago durant l'adolescència de Carl. Es va llicenciar en Física i es va doctorar a la Universitat d'aquesta ciutat.

L'any 1961 va proposar que l'alta temperatura superficial de Venus era deguda a l'efecte hivernacle causat pel vapor d'aigua a l'atmosfera, i va advertir de la possibilitat que això succeís a la Terra. Més endavant es va demostrar que l'efecte era causat per CO_2 , atès que a l'atmosfera de Venus gairebé no hi ha vapor d'aigua, però l'advertiment sobre el perill d'escalfament global a la Terra ja estava fet, dècades abans de la constatació del mateix.

Aficionat com era a la ciència ficció, un dels seus somnis era trobar vida al Sistema Solar, fora de la Terra. Descartat Venus, l'esperança més clara era Mart, però les naus Viking li van fer gairebé abandonar aquesta possibilitat.

La seva col·laboració amb la NASA va durar 30 anys, participant en les missions Mariner, Pioneer, Voyager i Galileo. En 1971, la nau Pioneer 10 va ser equipada amb una placa dissenyada per Sagan i Frank Drake, amb l'objecte de proporcionar informació sobre la Terra a una hipotètica civilització extraterrestre que pogués localitzar la nau en el futur. També va participar en l'elaboració d'un disc equipat en les naus Voyager 1 i 2 amb el mateix objecte, però amb molta més informació que l'anterior, incloent-hi abundant àudio, com salutacions en diferents idiomes, sons de la Terra, etc.

Va escriure nombroses obres científiques, entre elles "Vida Intel·ligent a l'Univers", publicada el 1966 i escrita en col·laboració amb el rus Iosif Shkolovski, a qui mai va conèixer personalment, però tot demostrant que era possible la cooperació en plena guerra freda. Part de la seva obra científica va ser escrita en col·laboració amb la seva dona Ann Druyan. La seva darrera obra, "El món i els seus dimonis" (1995), va ser una severa crítica a les supersticions i les anomenades "paraciències" amb les que Sagan era molt crític. Així mateix, va escriure "Contact", la seva única obra de ficció.

Però el que va convertir Carl Sagan en una figura d'abast mundial va ser la sèrie documental "Cosmos" (1980). Una sèrie que va despertar la passió astronòmica a generacions.

Carl Sagan va morir el 1996 als 62 anys a causa d'una pneumònia precedida d'una mielodisplàsia.

